

Uradni vestnik Gorenjske

LETO: VII.

Številka 14

VSEBINA

PREDPISI OBČINSKIH SKUPŠČIN

OBCINE JESENICE, KRANJ, RADOVLJICA, ŠKOFJA LOKA IN TRŽIČ

147. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad

OBCINA JESENICE:

148. Sklep o potrditvi letnega zaključnega računa prispevkov in davkov občanov občine Jesenice za leto 1969

OBCINA KRANJ:

149. Odlok o določitvi roka, v katerem lahko kmetijska organizacija uveljavi prednostno pravico pri zakupu ali prodaji kmetijskega zemljišča individualnemu kmetijskemu proizvajalcu

150. Odlok o spremembi odloka o zazidalnem načrtu za stanovanjsko sosesko S-8 Stražišče

151. Odlok o spremembi odloka o najvišjih maloprodajnih cenah in o maržah v prometu na drobno

152. Odločba o ugotovitvi povprečnih zneskov nagrad vajencem, ki jih plačujejo družbene obrtne organizacije na območju občine Kranj

153. Popravek odloka o premijah za kravje mleko v letu 1970

154. Objava javne razgrnitve osnutkov zazidalnih načrtov »za del naselja Naklo« in »območja med Gorenjesavsko cesto in železniško postajo Kranj«

OBCINA RADOVLJICA:

155. Odredba o najvišji maloprodajni ceni kruha

OBCINA TRŽIČ:

156. Odlok o določitvi objektov in naprav na območju občine Tržič, ki so namenjene samo za potrebe narodne obrambe

157. Odlok o spremembi odloka o maloprodajnih cenah in maržah za prehranske proizvode in kurivo

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA

USTAVNO SODIŠČE:

158. Odločba Ustavnega sodišča SR Slovenije, št. U 4/69-18 z dne 9. 6. 1970 o ugotovitvi smisla uporabe 21. člena zakona o gozdovih

Občine: Jesenice, Kamnik,
Kranj, Radovljica, Škofja
Loka in Tržič

pristojnosti skupščine občine (Uradni vestnik Gorenjske, št. 30-295/69) je Svet za družbeni plan in finance skupščine občine Jesenice na svoji seji dne 26. junija 1970 sprejel naslednji

SKLEP

1. člen

Potrdi se Letni zaključni račun prispevkov in davkov občanov občine Jesenice za leto 1969, po katerem znašajo:

— predpisi prispevkov in davkov	5.754.378,83 din
— odpisi	66.195,65 din
— plačila	5.022.852,43 din
— skupni računski zaostanek prispevkov in davkov	655.330,75 din

2. člen

Izkazani zaostanki v znesku 845.241,35 din in preplačila v znesku 179.910,60 din se prenesejo kot obremenitev oziroma razbremenitev v leto 1970.

3. člen

Letni zaključni račun prispevkov in davkov občanov občine Jesenice za leto 1969 je sestavni del tega sklepa.

Številka: 400-04/64-6

Jesenice, dne 26. junija 1970

Predsednik sveta
Franc Tepina, i. r.

Predpisi občinskih skupščin

147.

Na podlagi 48. člena statuta občine Jesenice, 70. člena statuta občine Kranj, 87. člena statuta občine Radovljica, 87. člena statuta občine Škofja Loka in 633. člena statuta občine Tržič so skupščina občine Jesenice na seji dne 23. junija 1970, skupščina občine Kranj na seji dne 9. julija 1970, skupščina občine Radovljica na seji dne 17. junija 1970, skupščina občine Škofja Loka na seji dne 1. julija 1970 in skupščina občine Tržič na seji dne 26. junija 1970 sprejele

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad

1. člen

V 2. členu odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad (Uradni vestnik Gorenjske, št. 10/69) se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Nagrade je mogoče podeliti tudi skupinam občanov, delovnim ali drugim organizacijam, če so se posebno odlikovali pri širjenju znanosti, umetnosti ali kulture na Gorenjskem.«

2. člen

Tretji člen se spremeni tako, da se glasi:

»Nagrade se dajejo vsako leto in sicer posameznikom za stvaritve v preteklem letu, lahko tudi za življenjsko delo; skupinam občanov, delovnim ali drugim organizacijam pa, če so se v preteklem letu ali s svojim večletnim uspešnim delovanjem posebno uveljavile pri širjenju kulture na Gorenjskem.

Nagrajenci lahko dobijo Prešernovo nagrado večkrat, vendar drugo ali naslednjo šele po preteku petih let od prejšnje podelitve.«

3. člen

V prvem odstavku 4. člena se besedi »31. marca« nadomestita z besedama »31. junija«.

4. člen

Tretji odstavek 5. člena se spremeni in se glasi:

»Pravico dajati žiriji predloge za podelitev nagrade imajo za kulturno pristojni sveti in komisije občinskih skupščin, kulturne skupnosti, organizacije, kulturni in družbeno-politični delavci, pa tudi sami avtorji in posamezni občani.«

5. člen

V prvem stavku drugega odstavka 7. člena se za besedo »nagradijo« doda še beseda »druga«.

6. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Številka: 61-010/68-5

Jesenice, dne 23. junija 1970

Predsednik
Franc Zvan, i. r.

Številka: 17-01/68-02/D

Kranj, dne 9. julija 1970

Predsednik
Slavko Zalokar i. r.

Številka: 113-1/1968-2

Radovljica, dne 17. junija 1970

Predsednik
Stanko Kajdič, i. r.

Številka: 101-07/68-02

Škofja Loka, dne 1. julija 1970

Predsednik
Zdravko Krvina, i. r.

Številka: 17-02/69

Tržič, dne 26. junija 1970

Predsednik
Marjan Bizjak, i. r.

Občina Jesenice

148.

Na podlagi 4. odstavka 21. člena Pravilnika o knjiženju prispevkov in davkov občanov (Uradni list SFRJ, št. 52-631/66) in Odloka o določitvi pristojnosti svetov in upravnih organov skupščine občine Jesenice za opravljanje zadev, ki so določene z zveznimi in republiški predpisi kot

149. Na podlagi 3. točke 83. člena Temeljnega zakona o izkoriščanju kmetijskega zemljišča (Uradni list SFRJ, št. 25-452/65 in 12-177/67) je skupščina občine Kranj na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 9. julija 1970 sprejela

ODLOK

o določitvi roka, v katerem lahko kmetijska organizacija uveljavi prednostno pravico pri zakupu ali prodaji kmetijskega zemljišča individualnemu kmetijskemu proizvajalcu

1. člen

Rok za uveljavitev prednostne pravice kmetijskih organizacij pri zakupu ali prodaji kmetijskega zemljišča individualnemu kmetijskemu proizvajalcu je 1 mesec od dneva, ko je ponudba zakupa ali prodaje nabita na razglasni deski pristojnega organa skupščine občine Kranj.

2. člen

Če kmetijska organizacija v tem roku ne vzame v zakup ali kupi kmetijsko zemljišče, pristojni organ po uradni dolžnosti izda potrdilo, da je bilo ravnano v smislu 83. člena Temeljnega zakona o izkoriščanju kmetijskega zemljišča (Uradni list SFRJ, št. 25-452/65 in 12-177/67).

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Številka: 320-013/1970-04

Kranj, dne 9. julija 1970

Predsednik
Slavko Zalokar i. r.

150.

Na podlagi 2. odstavka 12. člena in 1. odstavka 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-119/67) in 70. člena statuta občine Kranj je skupščina občine Kranj na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 9. julija 1970 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o zazidalnem načrtu za stanovanjsko sosesko S-8 Stražišče

1. člen

Tehnični del zazidalnega načrta (zazidalni načrt v merilu 1:1000) ki je sestavni del odloka o zazidalnem načrtu za stanovanjsko sosesko S-8 Stražišče (Uradni vestnik Gorenjske, št. 18-170/67, 15-161/68 in 4-47/70), kakor je to določeno v 2. členu citiranega odloka, se spremeni takole:

Zemljišče parcelne št. 26/5, 1157/3 in 1163/5 k. o. Stražišče je zazidljivo za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš.

2. člen

Spremembe, navedene v 1. členu tega odloka, se grafično ponazorijo v tehničnem delu zazidalnega načrta za stanovanjsko sosesko S-8 Stražišče.

3. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 350-013/1966-04

Kranj, dne 9. julija 1970

Predsednik

Slavko Zalokar I. r.

151.

Na podlagi 13. člena Zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 12/67, 23/67, 40/68, 11/69, 15/70) in 70. člena statuta občine Kranj je skupščina občine Kranj na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 9. julija 1970 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o najvišjih maloprodajnih cenah in o maržah v prometu na drobno

1. člen

V odloku o spremembah odloka o najvišjih maloprodajnih cenah in o maržah v prometu na drobno (Uradni vestnik Gorenjske, št. 22-199 in 26-230/1969) se 2. člen spremeni tako, da se določi maloprodajna cena za:

— mleko 1 liter	1,60 din
— mleko ½ litra	0,85 din

2. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 38-7/1970-04

Kranj, 9. julija 1970

Predsednik:

Slavko Zalokar I. r.

152.

Na podlagi 2. člena odloka o najnižjih zneskih nagrad vajencem v občini Kranj (Uradni vestnik Gorenjske, št. 25-297/65) oddelek za gospodarstvo skupščine občine Kranj izdaja

ODLOČBO

o ugotovitvi povprečnih zneskov nagrad vajencem, ki jih plačujejo družbene obrtne organizacije na območju občine Kranj

1. Povprečni mesečni zneski nagrad vajencem, ki jih plačujejo družbene obrtne organizacije so za:

prvo leto učenja	157 din
drugo leto učenja	216 din
tretje leto učenja	253 din

2. V prvi točki te odločbe zapisani povprečni mesečni zneski nagrad vajencem so najnižje nagrade, ki jih morajo samostojni obrtniki plačevati vajencem mesečno v posameznem letu učenja.

3. Ugotovljeno poprečje velja od 1. julija 1970 do 31. decembra 1970.

4. Ta odločba se objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 12-01/1969-04

Kranj, 10. julija 1970

Načelnik

Marjan Ropret, I. r.

153.

Ob primerjavi tiskanega besedila z izvornikom se je ugotovilo, da so zašle v besedilo odloka o premijah za kravje mleko v letu 1970, ki je objavljeno v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 12-122/70 tiskovne napake, zato se daje

POPRAVEK

odloka o premijah za kravje mleko v letu 1970

1. v 3. vrsti 1. člena se črta pomišljaj in beseda: »potrošenega«.

2. v predzadnji vrsti 1. člena je za besedo: »mleko« izpuščena beseda: »same«,

3. v 3. vrsti 3. člena in v 3. alineji 4. člena je namesto »reduktarnem« pravilno: »reduktaznem«.

Stevilka: 320-04/1970-04

Kranj, 15. julija 1970

Skupščinska pisarna

skupščine občine Kranj

154.

Na podlagi 13. člena zakona o urbanističnem planiranju (Uradni list SRS, št. 16-119/67) svet za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve skupščine občine Kranj po obravnavi osnutkov zazidalnih načrtov »za del naselja Naklo« in »območja med Gorenjesavsko cesto in železniško postajo Kranj« na seji 1. julija 1970

OBJAVLJA

javno razgrnitev osnutka zazidalnih načrtov »za del naselja Naklo« in »območja med Gorenjesavsko cesto in železniško postajo Kranj«

1. Osnutka zazidalnih načrtov »za del naselja Naklo« in »območja med Gorenjesavsko cesto in železniško postajo Kranj« se javno razgrneta v prostorih krajevnega urada Naklo in v prostorih skupščine občine Kranj, kjer bodo občani, delovne in druge organizacije lahko dajali svoje pripombe in predloge k razgrnjenima osnutkoma. V času razgrnitve bo strokovna služba dajala potrebna pojasnila in obrazložila dokumentacijsko gradivo.

2. Razgrnitev traja 30 dni po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske, in sicer od 19. julija do 17. avgusta 1970.

Stevilka: 350-06/70-04, 351-135/70-04

Kranj, dne 16. julija 1970

Predsednik sveta

Mile Vozel, I. r.

Občina Radovljica

155.

Na podlagi 13., 16. in 20. člena zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 12/67, 15/67, 23/67, 40/68, 11/69, 15/70) in 1. člena odloka o določitvi pristojnosti svetov in upravnih organov občinske skupščine Radovljica, za opravljanje zadev, ki so določene z zveznimi in republiškim predpisi kot pristojnosti občinske skupščine (Uradni vestnik Gorenjske, št. 7/70) je svet za gospodarstvo na seji dne 10. julija 1970 sprejel

ODREDBO

o najvišji maloprodajni ceni kruha

1. člen

S to odredbo se določa najvišja maloprodajna cena 1,60 din za kg kruha iz moke tipa 1000.

Cena polkilogramske štruce se lahko poveča za 0,05 din.

2. člen

Za vse druge vrste kruha se cene lahko prosto oblikujejo.

3. člen

Delovne organizacije, ki skrbijo za preskrbo s kruhom, morajo zagotoviti zadostne količine kruha iz moke tipa 1000, v skladu s povpraševanjem in potrošnjo.

4. člen

Ta odredba začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 38-13/67-3

Radovljica, dne 10. julija 1970

Predsednik sveta

Janez Jankovič, I. r.

Občina Tržič

156.

Na podlagi 164. člena zakona o narodni obrambi (Uradni list SFRJ, št. 8/69) in 4. tč. 133. člena statuta občine Tržič je skupščina občine Tržič na 14. redni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 26. 6. 1970 sprejela

ODLOK

o določitvi objektov in naprav na območju občine Tržič, ki so namenjene samo za potrebe narodne obrambe

1. člen

S tem odlokom so določeni objekti in naprave, ki so že ali bodo zgrajeni na območju

občine Tržič in so namenjeni izključno za potrebe narodne obrambe.

2. člen

Ti objekti in naprave so:

1. Skladišča, ki služijo izključno za shranjevanje orožja in druge opreme za civilno zaščito in teritorialno obrambo ter za shranjevanje reprodukcijskega materiala, rezervnih delov in proizvodnega blaga, namenjenih samo za potrebe narodne obrambe v miru in vojni.

2. Javna zaklonišča, zaklonišča za teritorialno obrambo, enote civilne zaštite in delavce v delovnih organizacijah in naprave, potrebne za usposobitev zaklonišč (zračni čistilci, nepropustna okna, vrata in podobno).

3. Naprave in objekti občinskega centra za obveščanje in alarmiranje.

4. Telefonske napeljave in druge naprave, ki so namenjene izključno za potrebe narodne obrambe, teritorialne obrambe in civilne zaštite ter druge naprave za zveze in alarmiranje.

5. Objekti, naprave in zemljišča strelišč, ki služijo izključno za urjenje teritorialnih in drugih enot, ter strelskih družin.

3. člen

Od vrednosti objektov in naprav iz prejšnjega člena tega odloka se ne plačujejo obveznosti do družbene skupnosti.

4. člen

Pristojni občinski upravni organ za narodno obrambo daje investitorjem potrdilo, da so objekti in naprave iz 2. in 5. člena tega odloka projektirani in zgrajeni v skladu z občinskim načrtom za narodno obrambo. Investitorji na vedenih objektov in naprav si morajo pridobiti soglasje pristojnega občinskega organa za narodno obrambo, če želijo uporabljati te objekte naprave in zemljišča tudi v druge namene.

5. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 020-014/70-1

Tržič, dne 1. 7. 1970

Podpredsednik:

Stanko Stritih I. r.

157.

Na podlagi 13. člena Zakona o oblikovanju in družbeni kontroli cen (Uradni list SFRJ, št. 12/67, 23/67, 40/68, 11/69, 15/70) in 4. točke 133. člena Statuta občine Tržič (Uradni vestnik Gorenjske, št. 8/68) je skupščina občine Tržič na 12. redni seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 8. maja 1970 sprejela

ODLOK

o spremembi odloka o maloprodajnih cenah in maržah za prehrabene proizvode in kurivo

1. člen

V 2. členu odloka o maloprodajnih cenah in maržah za prehrabene proizvode in kurivo se točka e) spremeni tako, da se glasi:

e) sveže pasterizirano	
— mleko 1 liter	1,60 din
— mleko ½ litra	0,85 din

2. člen

Odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku Gorenjske.

Stevilka: 38-05/70-3

Tržič, dne 8. maja 1970

Predsednik:

Marjan Bizjak, I. r.

Socialistična republika Slovenija

Ustavno sodišče:

158.

ODLOČBA

Ustavno sodišče SR Slovenije je pod predsedstvom predsednika Vladimira Krivica ob sodelovanju sodnikov Milana Apiha, Jožeta Borštnarja, dr. Darka Černeja, Milka Goršiča, Jožeta Pavličiča, dr. Mihe Potočnika, Mire Svetina in ing. Pavla Zaucerja v postopku za oceno ustavnosti 21. člena zakona o gozdovih na predlog Kmetijske zadruge Bled in Gozdarsko kmetijske zadru-

ge Srednja vas v Bohinju ter na pobudo pašnih upravičencev Selške, Mošenjske in Lipniške planine, po dne 13. 5. 1970 opravljeni javni obravnavi

odločilo:

I. Določbe 21. člena zakona o gozdovih (prečiščeno besedilo — Uradni list SRS, št. 30/65) ne nasprotujejo ustavi SR Slovenije, pač pa se jim daje pri uporabi smisel, ki je v nasprotju z ustavo.

II. Smisel 21. člena zakona o gozdovih, ki ustreza ustavi, je:

1. določba prvega odstavka o prepovedi paše se nanaša le na gozdove izven skupnih pašnikov, potem ko bi bili ti že določeni in dodeljeni zainteresiranim organizacijam z dokončnimi pravomočnimi odločbami na podlagi zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti; v širši gozdno-pašni obseg takega skupnega pašnika spadajo tudi tiste gozdne površine, ki bi bile ob ustanovitvi skupnega pašnika v skladu s 4., 10., 12. in 23. členom omenjenega zakona obremenjene s trajno oziroma na ustrezno daljšo časovno obdobje vezano pašno služnostjo v korist skupnega pašnika;

2. določbe drugega, tretjega in četrtega odstavka o izdajanju izjemnih začasnih dovoljenj se nanašajo le na tiste primere, ki ne spadajo v okvir pravnih razmerij, ki bi morala biti urejena oziroma, ki jih je treba še urediti v postopku in pod pogoji, ki jih določa zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti.

III. Ta odločba ima glede končnih in pravomočnih posamičnih aktov, ki so bili izdani v nasprotju s takim smislom 21. člena zakona o gozdovih, tele pravne učinke:

1. vsakdo, ki je bila zoper njega izrečena kazenska ali upravno kazenska sankcija, ima pravico, da od pristojnega organa zahteva spremembo posamičnega akta, s katerim je bila izrečena sankcija;

2. po zakonu o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti legitimirani pašni upravičenci, ki so jim bile pašne pravice odvzete ali omejene na podlagi odločb o prepovedi paše živine v gozdovih, ki sta jih izdala nekdanja občinska ljudska odbora Bled in Bohinj, in ki jih je v letu 1965 skupščina občine Radovljica razveljavila, imajo pravico zahtevati uvedbo postopka za ustanovitev skupnega pašnika ter za novo ureditev takemu pašniku nujno potrebnih pašnih pravic po merilih, ki jih določa zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti;

3. pašni upravičenci, ki so jim bile pašne pravice na določenih gozdnih zemljiščih priznane z izjemnim začasnim dovoljenjem občinskega upravnega organa, imajo pravico, zahtevati uvedbo postopka za novo določitev obsega skupnega pašnika znotraj novo ureditev takemu pašniku pripadajočih pašnih pravic po merilih, ki jih določa zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti;

4. predlog za spremembo posamičnega akta oziroma za uvedbo ustreznega postopka v smislu 1., 2. in 3. točke tega izreka lahko vložijo upravičena pravna ali fizična oseba v šestih mesecih od dneva objave te odločbe v Uradnem listu SR Slovenije.

IV. Ta odločba se objavi v Uradnem listu SR Slovenije ter Uradnem vestniku Gorenjske.

Obrazložitev

I

Določbe 21. člena republiškega zakona o gozdovih se glasijo takole:

»V gozdovih paša ni dovoljena.

Za gozdarstvo pristojni občinski upravni organ lahko izjemoma in začasno do poteka določenega roka dovoli pašo, če se s tem ne povzroča večja škoda zemljišču, gozdnemu mladju ali drevju.

Paša se lahko po prejšnjem odstavku dovoli samo v gozdovih, v katerih se je do dneva uveljavitve tega zakona živina že pasla, in le za potrebe skupnih pašnikov (12. člen zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti — Uradni list SRS, št. 7/46/65), drugim živinorejcem pa le, če bi takojšnja odprava paše

povzročila zmanjšanje števila živine, ki jo redijo.

Dovoljenje iz drugega odstavka tega člena se ne sme izdati za pašo v varovalnih gozdovih, v mladih gozdovih, na zemljiščih, ki so pripravljena za pogozditev, na gozdnih zemljiščih, ter za pašo koz in konj.

Pri oceni ustavnosti teh zakonskih določb je ustavno sodišče upoštevalo tole:

Po 29. členu ustave SR Slovenije so gozdovi in gozdna zemljišča kot dobrina splošnega pomena pod posebnim družbenim varstvom. To varstvo se ureja z zakonom. Enako kot druga zemljišča je treba po isti ustavni določbi tudi gozdove in gozdna zemljišča izkoriščati v skladu s splošnimi pogoji, s katerimi se zagotavljajo njihovo racionalno izkoriščanje in drugi splošni interesi. Te pogoje določa zakon. Po 30. členu ustave SR Slovenije se prepušča zakonu tudi ureditev lastniške pravice na gozdovih in gozdnih zemljiščih, pri čemer spada v okvir tega ustavnega pooblastila tudi zakonska ureditev pašnih in drugih služnosti.

Ustavno sodišče je po primerjavi 21. člena zakona o gozdovih z omenjenimi določbami ustave SR Slovenije, razen tega pa tudi s temeljnimi ustavnimi načeli, ugotovilo, da sporne zakonske določbe ne presegajo pooblastil, ki jih za zakonsko ureditev te materije določa ustava SR Slovenije. Obravnane zakonske določbe tudi ne posegajo v tako pravico lastnikov in drugih pašnih upravičencev, ki bi jo ustava bodisi v temeljnih ustavnih načelih bodisi v normativnih določbah opredelila kot ustavno pravico oziroma kot tako pridobljeno stvarno pravico, katere republiška skupščina ne bi mogla — kadar to zahtevajo splošni družbeni interesi — z zakonom spreminiti ali omejiti.

Hkrati z ugotovitvijo, da določbe 21. člena zakona o gozdovih same po sebi ne nasprotujejo ustavi SR Slovenije, pa je ustavno sodišče v okviru pristojnosti, ki jo določata 234. člen ustave SR Slovenije in 29. člen zakona o ustavnem sodišču SR Slovenije, ugotovilo, da se je tem določbam dajal oziroma se jim daje pri uporabi smisel, ki je v nasprotju z ustavo.

II

Ker se 21. člen zakona o gozdovih izrecno sklicuje na 12. člen zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti, je ustavno sodišče posebej preučilo vprašanje odnosa in medsebojne povezanosti obeh republiških zakonov. Pri tem je ugotovilo tole:

1. Prvi zakon, ki je po razveljavitvi predvojnih predpisov določil normativne kriterije za ureditev pašnih pravic na tujem zemljišču, je bil zakon o agrarnih skupnostih (Uradni list LRS, št. 52/47). Kar se tiče starih pašnih pravic, pridobljenih na podlagi prejšnjih pravnih naslovov, zakon teh pravic ni niti avtomatsko potrdil niti jih ni v celoti odpravil, marveč je v svojem 5. in 6. členu predvidel njihovo revizijo ter njihovo novo ureditev na podlagi precej natančno določenih kriterijev.

Zakon o agrarnih skupnostih se je uporabljal do 23. 3. 1956, ko je začel veljati zakon o upravljanju in o gospodarjenju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti (Uradni list LRS, št. 7/56). Ta ni bistveno spremenil meril za priznanje, razširitev, zožitev ali odpravo starih pašnih pravic, pač pa je te kriterije dopolnil. Poglavitna novost zakona so bile določbe o ustanavljanju takomenovanih skupnih pašnikov. Po 4. členu citiranega zakona naj bi se tisto premoženje bivših agrarnih in njim podobnih skupnosti, ki ne bi bilo dodeljeno po zakonu o kmetijskem zemljiškem skladu (Uradni list FLRJ, št. 22/53) kmetijskim organizacijam oziroma katerih upravljanje ne bi bilo urejeno po tedaj veljavnem zakonu o gozdovih (Uradni list LRS, št. 22/53), praviloma uporabilo za ureditev skupnih pašnikov. Zakon je posebej predpisal kriterije za določanje pašnega območja ter obsega skupnega pašnika, razen tega pa tudi organe in postopek za tako določanje, posebej pa še postopek za dodelitev skupnega pašnika kmetijski ali drugi delovni organizaciji na območju občine. Ta postopek je nato natančneje normirala na njegovi podlagi izdana uredba za izvrševanje zakona (Uradni list LRS, št. 27/57).

Omenjeni zakon v svojem prvotnem besedilu ter na njegovi podlagi izdana uredba sta veljala

do 12. 2. 1965, ko je začel veljati zakon o spremembah in dopolnitvah zakona (Uradni list SRS, št. 3/65) in ko je bil spremenjen tudi njegov naslov, ki se od tedaj glasi: »Zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti«. Njegovo prečiščeno besedilo, ki velja še sedaj, je bilo nato objavljeno v Uradnem listu SRS, št. 7/65.

Materialno-pravne določbe o pogojih za ustanovitev skupnega pašnika, za določitev njegovega območja in obsega, za njegovo dodelitev in za novo ureditev oziroma odpravo pašnih in drugih služnosti na tujem svetu, se z novelizacijo zakona niso spremenile, pač pa so se spremenile določbe o postopku za izdajo ustreznih odločb.

V 7. členu zakona je določeno, da se zaradi pospeševanja živinoreje ustanovijo skupni pašniki za skupno pašo živine pašnih interesentov na določenem območju. Za pašne interesente se štejejo tiste kmetijske organizacije in zasebna kmečka gospodarstva na območjih, za katere je skupni pašnik namenjen, ki redijo živino, ter jim je skupna paša gospodarsko potrebna kot dopolnilo lastne krmske osnove. Za ureditev skupnih pašnikov se po 4., 20. in 23. členu praviloma uporabijo pašniki, košenice, senožeti, ledine, planine, gozdnati pašniki in nekultivirana zemljišča bivših agrarnih in njim podobnih skupnosti ter poslopja in naprave na teh zemljiščih; razen tega tudi zemljišča, ki so obremenjena s pravico do paše in drugimi s pašo zavezanimi pravicami bivših agrarnih skupnosti oziroma skupnosti servitutnih upravičencev, ki so bile po svojem izvoru podobne agrarnim skupnostim. Po 9. členu se v takšen skupni pašnik lahko s privolitvijo nosilca pravice uporabe vključijo tudi pašniki, senožeti, košenice in nekultivirana zemljišča iz kmetijskega zemljiškega sklada, ki niso bila last agrarnih skupnosti, razen tega pa tudi posamezna kultivirana zemljišča kmetijskega zemljiškega sklada, ki so sredi skupnega pašnika in so temu potrebna; nadalje tudi posamezna gozdna zemljišča, za katera je gospodarsko bolj smotrno, da se spremenijo v pašnik, vstevši tudi manjša gozdna zemljišča sredi skupnega pašnika. Po 10. členu se lahko s privolitvijo nosilca pravice uporabe, če je potrebno, priznajo skupnemu pašniku pravice do paše in druge s pašo zavezane pravice tudi na drugih zemljiščih v družbeni lastnini.

Hkrati zakon v drugem odstavku 4. člena predvideva odpravo dotedanjih pašnih in drugih s pašo zvezanih pravic na tistih zemljiščih oziroma tistih delih zemljišč na katerih je paša neekonomična ali za zemljišče škodljiva, ali če je to potrebno za kmetijstvo, gozdarstvo ali turizem. Enako se v 10. členu predvideva tudi odprava raznih servitutnih pravic, če te za skupni pašnik niso več potrebne.

Območje, za katero je skupni pašnik namenjen, in obseg skupnega pašnika določi po 13. členu pristojni svet tiste občine, v kateri ležijo zemljišča oziroma pretežni del zemljišč. Pri tem mora ta organ po 12. členu upoštevati pašne potrebe tistega območja, s katerega se je doslej pasla živina na teh zemljiščih, ter njihovo in travniško krmsko osnovo pašnih interesentov na območju, ki mu je skupni pašnik namenjen, kakor tudi lego, oblikovitost in druge naravne lastnosti tal, predvideni razvoj živinoreje in gozdnega gospodarstva ter vodno gospodarske razmere. Po določitvi in razmejitvi takih skupnih pašnikov naj bi se po 11. členu paša v gozdovih praviloma opustila. Izjemoma bi se dovolila le, če je to skupnemu pašniku nujno potrebno.

Iz navedenega sledi, da tudi zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti tako v svojem prvotnem besedilu iz leta 1956 kot tudi po novelizaciji v letu 1965 ni avtomatsko potrdil starih pašnih pravic, marveč je predvidel njihovo novo ureditev v zvezi z ustanovitvijo novo oblikovanih skupnih pašnikov, pri čemer je izrecno predvideval možnost, da se odpravijo vse tiste pašne pravice, ki bi za skupni pašnik ne bile več potrebne.

2. Predstavniki skupščine SR Slovenije so v pismenem odgovoru in na javni obravnavi izrečno poudarili, da zakon o gozdovih z nobeno določbo ne razveljavlja določb zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti in da imata oba zakona polno pravno veljavo. Ustavno sodišče je ob vsebinski primerjavi obeh

zakonov nadalje ugotovilo, da zakon o gozdovih ne uvaja nobenih dodatnih pogojev ali omejitev, ki bi preprečevale oziroma oteževale ustanavljanje skupnih pašnikov ter z njimi zvezano ureditev pašnih in drugih servitutnih pravic, marveč se, nasprotno, v zvezi z izjemnimi pašnimi dovoljenji v svojem 21. členu izrečno sklicuje na 12. člen omenjenega zakona. Iz obeh ugotovitev izhaja, da je zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti v odnosu do zakona o gozdovih specialni zakon, kar pomeni, da je treba pri uporabi 21. člena zakona o gozdovih obvezno upoštevati določbe tega specialnega zakona.

Nadalje so predstavniki skupščine SR Slovenije pojasnili, da so bile določbe o prepovedi paše ter o izjemnih začasnih dovoljenjih izvršene v zakon o gozdovih ob smiselni predpostavki, da so pravni odnosi v zvezi z ustanovitvijo in ureditvijo skupnih pašnikov že urejeni oziroma vsaj pretežno urejeni po zakonu o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti. Iz tega sledi, da sta bila namen in obseg uporabe v tem sporu obravnavanih zakonskih določb predvidena le za reševanje takih zahtevkov, ki ne spadajo v okvir pravnih razmerij, ki bi morala biti urejena, oziroma ki jih je treba še urediti v skladu z navedenim specialnim zakonom.

III

1. V letih 1959 in 1960 sta tedanja občinska ljudska odbora Bled in Bohinj izdala tri odloke (Uradni vestnik okraja Kranj, št. 11/59, 13/59 in 29/60), s katerimi sta prepovedala pašo na raznih strnjanih gozdnih območjih, kot izjemo dovolila na nekaterih planinah pašo za eno ali dve leti, izrečno odredila opustitev nekaterih planin, na nekaterih drugih pa predpisala točno določeno zmanjšanje števila živine. Te odloke sta ljudska odbora oprla na 18. člen tedaj veljavnega republiškega zakona o gozdovih (prečiščeno besedilo v Uradnem listu LRS, št. 22/53).

Pri uporabi te zakonske določbe pa sta omenjena ljudska odbora prezrla določbe tedaj veljavnega zakona o upravljanju in o gospodarjenju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti (Uradni list LRS, št. 7/56), ki je kot poznejši in specialni zakon pomenil obvezno zakonsko dopolnitev citiranega 18. člena v tem smislu, da je določal poseben postopek ter natančna merila za določitev območja in obsega skupnih pašnikov, v zvezi s tem pa hkrati tudi merila za odpravo oziroma prepoved tistih starih pašnih pravic, za katere bi se v omenjenem postopku ugotovilo, da niso več nujno potrebne. Določbe o prepovedi paše na raznih strnjanih gozdnih območjih, ravno tako pa tudi določbe o obveznem znižanju števila živine na nekaterih planinah — ne da bi bilo poprej s pravnomočnimi odločbami rešeno vprašanje določitve in razmejitve skupnih pašnikov v smislu tedanjega zakona o upravljanju in o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti — so bile torej nezakonite. Kot posledico tega je treba šteti za nezakonite tudi vse tiste posamične akte, ki so bili izdani na podlagi omenjenih odlokov oziroma, ki so bili izdani na podlagi kakšnega drugega predpisa, pa so izhajali iz dejanske in pravne situacije, ki so jo povzročili omenjeni nezakoniti odloki. Sem spadajo ne samo posamični akti o kaznovanju kršilcev pašnih prepovedi, marveč tudi odločbe o določitvi območja in obsega skupnih pašnikov ter njihovih dodelitvi, ki so bodisi neposredno bodisi posredno temeljile na omenjenih odlokih. V letu 1965 je skupščina občine Radovljica kot pravna naslednica prejšnjih ljudskih odborov odloke sicer razveljavila, vendar pa ni hkrati odpravila tudi vseh z njimi povzročenih dejanskih in pravnih posledic.

2. V letih 1960 do 1966 so krajevno pristojni občinski organi izdali nekaj odločb o določitvi obsega in dodelitvi skupnega pašnika na podlagi zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti. V zvezi s temi odločbami je ustavno sodišče ugotovilo, da z njimi vprašanje skupnih pašnikov ni bilo rešeno v celoti ampak le delno, tako da obstaja še znatno število pašno-gozdnih območij, katerih ureditev je še vedno sporna. Razen tega izdane odločbe o določitvi obsega in o dodelitvi skupnih pašnikov niso v zadostni meri upoštevale dejanskih pašnih potreb tistih območij, s katerih se je poprej živina že pasla na določenih zemljiščih, in tudi ne predvidenega razvoja živinoreje v smislu 12. člena zakona o razpolaganju s premoženjem bivših

agrarnih skupnosti. To je razvidno iz vsakoletnih zahtev prizadetih kmetijskih delovnih organizacij za dovolitev dodatne paše v okoliških gozdnih območjih, ker dodeljene pašniške površine ne zadoščajo za normalno prehrano sedanjega števila živine.

Od leta 1966 dalje rešuje skupščina občine Radovljica vprašanje gozdne paše na podlagi prošnje prizadetih kmetijskih delovnih organizacij ob uporabi 21. člena zakona o gozdovih z izdajanjem izjemnih, eno leto veljajočih posamičnih dovoljenj.

IV

Upoštevajoč v prejšnjih razdelkih te obrazložitve zbrane dejanske in pravne ugotovitve, ugotavlja ustavno sodišče tale smisel 21. člena zakona o gozdovih:

Določba 21. člena zakona o gozdovih o prepovedi paše se je nanašala in se nanaša le na gozdove zunaj skupnih pašnikov, ki bi morali biti ob uveljavitvi tega zakona že določeni in dodeljeni s pravnomočnimi odločbami. Posledica tega je, da se tudi nadaljnje določbe istega člena o začasnih pašnih dovoljenjih nanašajo le na tiste gozdne površine, ki bi ostale izven skupnih pašnikov oziroma tistih gozdnih površin, ki so bile oziroma, ki naj bi bile ob ustanovitvi skupnega pašnika v skladu s 4., 10., 12. in 23. členom zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti obremenjene s trajno oziroma na ustrezno daljše časovno obdobje vezano pašno pravico v korist skupnega pašnika.

Tako opredeljen smisel, namen in vsebinski obseg zakona je interpretacijska podlaga za njegovo uporabo tudi v tistih primerih, kjer so dani dejanski in pravni pogoji za ustanovitev skupnega pašnika na podlagi zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti oziroma, kjer zakonsko legitimirani pašni upravičenci, sklicujoč se na take pogoje, predlagajo ustanovitev skupnega pašnika oziroma ureditev pašnih pravic, pa takšen skupen pašnik doslej še ni bil ustanovljen. Kadar po zakonu legitimirani pašni upravičenci uveljavljajo zahtevo, da naj se določena gozdna območja uporabijo za ureditev skupnega pašnika oziroma za priznanje temu pašniku nujno potrebnih pašnih služnosti, ne gre namreč za zahtevek, ki bi bil enak prošnji za izdajo izjemnega začasnega dovoljenja po 21. členu zakona o gozdovih, marveč gre za zahtevek, ki ima svojo materialno pravno podlago v posebnem zakonu. Tak zahtevek pa je treba skladno z 224. členom ustave SR Slovenije obravnavati le v postopku in pod pogoji, ki so izrečno določeni v posebnem zakonu — to je, v zakonu o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti.

Okoliščina, da so se pašni upravičenci v svojih vlogah formalno sklicevali na 21. člen zakona o gozdovih, na navedeno ocenno ne vpliva. Upoštevati je namreč treba, da so pašni upravičenci izhajali iz pravne in dejanske situacije, ki so jo povzročili protizakoniti in pozneje razveljavljeni odloki nekdanjih občinskih ljudskih odborov. Prizadeti pašni interesi so uporabili 21. člen zakona o gozdovih, ker je bila v danem položaju to pač edina pravna pot za vsajčasno zavarovanje njihovih ekonomskih interesov.

Ustavno sodišče ugotavlja, da praksa, po kateri so se zahtevki za ureditev pašnih pravic reševali z izdajanjem izjemnih začasnih dovoljenj po 21. členu zakona o gozdovih namesto v postopku in pod pogoji, ki jih določa zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti, nasprotuje intenciji zakona in s to odločbo ugotovljenemu smislu 21. člena zakona o gozdovih, kot posledica tega pa tudi 224. členu ustave SR Slovenije. Razen tega ustavno sodišče ugotavlja, da tako razširjena uporaba 21. člena zakona o gozdovih nasprotuje temeljnemu ustavnemu načelu, da sta ekonomska in socialna varnost človeka nedotakljiva podlaga človekovega položaja in njegove vloge. Izjemna časna dovoljenja, ki jih občinski upravni organ po 21. členu zakona o gozdovih lahko izdaja po svojem prostem preudarku, namreč ne zagotavljajo prizadetim kmetijskim zadrugam ter njihovim članom oziroma kooperantom zadostne pravne in ekonomske varnosti za uspešno gospodarjenje, zlasti pa za ustrezno načrtovanje razvoja živinoreje v daljšem časovnem obdobju.

Kar se tiče veljavnosti starih oziroma na novo urejenih pašnih služnosti v gozdovih, je

ustavno sodišče — povezujoč spredaj ugotovljeni smisel 21. člena zakona o gozdovih z drugimi določbami tega zakona pa tudi z določbami zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti ter pred njim veljajočega zakona o agrarnih skupnostih — ugotovilo tole:

1. neorganizirana pašna živina posameznih živinorejcev v gozdovih v družbeni lastnici je prepovedana; dopustna je le na podlagi izjemnih začasnih dovoljenj, ki jih lahko izda občinski upravni organ po 21. členu zakona o gozdovih;

2. na površinah, na katerih se pašne pravice ob uveljavitvi zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti v letu 1956 dejansko niso več izvrševale, so te pravice ugasnile;

3. z uveljavitvijo zakona o gozdovih stare pašne pravice niso avtomatsko ugasnile, marveč pomenijo eno izmed pravnih podlag za vložitve zahtevka za določitev obsega in dodelitev skupnega pašnika v smislu zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti; za uveljavljanje takega zahtevka so upravičene le tiste pravne ali fizične osebe, ki jih kot pašne interese opredeljuje zakon o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti;

4. dokler ne bodo postopki za novo ureditev pašnih pravic, ki jih lahko sprožijo pašni upravičenci na podlagi III 3. točke izreka te odločbe, končani z dokončno pravomočno odločbo, smejo pašni upravičenci izvrševati te pravice v sedanjem časovno določenem obsegu, četudi bi veljavnost začasnega dovoljenja prenehala pred zaključkom postopka;

5. Pravna razmerja, ki bodo urejena z dokončnimi in pravomočnimi odločbami o določitvi obsega skupnega pašnika ter o njegovi dodelitvi, se z enostranskim aktom ali dejanjem ne morejo spremeniti; to pa ne izključuje možnosti za sporazumno spremembo, ravno tako pa tudi ne možnosti, da prizadeti pašni interesi, oziroma organizacija, ki gospodari z gozdovi, ali občinska skupščina zahtevajo po preteku določenega roka uvedbo postopka za spremembo obstoječih pravnih razmerij, če bi se medtem bistveno spremenile dejanske okoliščine, ki so bile odločilne pri določitvi obsega in dodelitvi skupnega pašnika.

Glede na ugotovitve, da so nezakoniti odloki nekdanjih občinskih ljudskih odborov povzročili pravne in dejanske posledice, ki ob razveljavitvi odlokov v letu 1965 niso bile ustrezno odpravljene, marveč je z njimi ustvarjen položaj v določeni meri vplival tudi na pozneje izdane posamične akte o določitvi obsega skupnih pašnikov, o kaznovanju upravnih prekrškov ter o začasnih pašnih dovoljenjih, je ustavno sodišče ob smiselni uporabi 1. in 3. točke prvega odstavka ter drugega odstavka 32. člena zakona o ustavnem sodišču SR Slovenije dalo prizadetim pravnim in fizičnim osebam možnost, da se na njihov predlog v ustreznih postopkih odpravijo posledice, ki neposredno ali posredno izvirajo iz nekdanjih nezakonitih odlokov, oziroma, da se spremenijo tisti posamični akti, ki so bili izdani v nasprotju s smislom 21. člena zakona o gozdovih, ugotovljenim v tej odločbi.

Pri določitvi obsega skupnih pašnikov ter novi ureditvi tem pašnikom potrebnih pašnih služnosti v okoliških gozdovih je treba upoštevati kot poglavitno vodilo določbo 29. člena ustave SR Slovenije, namreč, da je treba vsako zemljišče izkoriščati v skladu s splošnimi v zakonu določenimi pogoji, s katerimi se zagotavljajo racionalno izkoriščanje zemljišča in drugi splošni interesi, ter s tega ustavno določenega vidika tudi presojeti dejanski položaj na terenu. Iz navedene ustavne določbe, ki jo vsebinsko povezmajo in ustrezno dopolnjujejo tudi določbe zakona o gozdovih (zlasti 7., 8., 11., 15., 29., 34., 40. in 42. člen) ter določbe zakona o razpolaganju s premoženjem bivših agrarnih skupnosti (zlasti 4., 7., 9., 10., 11., 12. in 15. člen), nedvomno sledi, da je treba pri gospodarjenju z gozdovi in pri določitvi ter razmejitvi raznih interesnih območij upoštevati potrebe ter interese vseh prizadetih gospodarskih dejavnosti, ravno tako pa tudi njihov predvideni razvoj.

Po 2. členu zakona o ustavnem sodišču SR Slovenije je ta odločba dokončna in obvezna.

Preddnik
ustavnega sodišča SR Slovenije
Vladimir Krivic l. r.

Številka: U 4/69-18
Ljubljana, dne 9/6-1970